

СУЧАСНІ СПОСОБИ ТА МЕТОДИ ЕЛЕКТРОННИХ ПЛАТЕЖІВ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ РИНКУ

Ринок електронних платежів знаходиться у мовах трансформації, викликаної пандемією COVID-19, проте і до початку пандемії стали активно розвиватися нові способи здійснення платежів: QR-коди або платежі з використанням мобільних пристроїв. За прогнозом PwC, ринок електронних платежів в найближчі десять років буде зростати швидкими темпами: кількість безготівкових платежів в світі з 2020 по 2025 рік зросте більш ніж на 80% з приблизно 1 трлн транзакцій до майже 1,9 трлн. До 2030 року їх кількість зросте ще на 61% до 3 трлн транзакцій (рис. 1) [4].

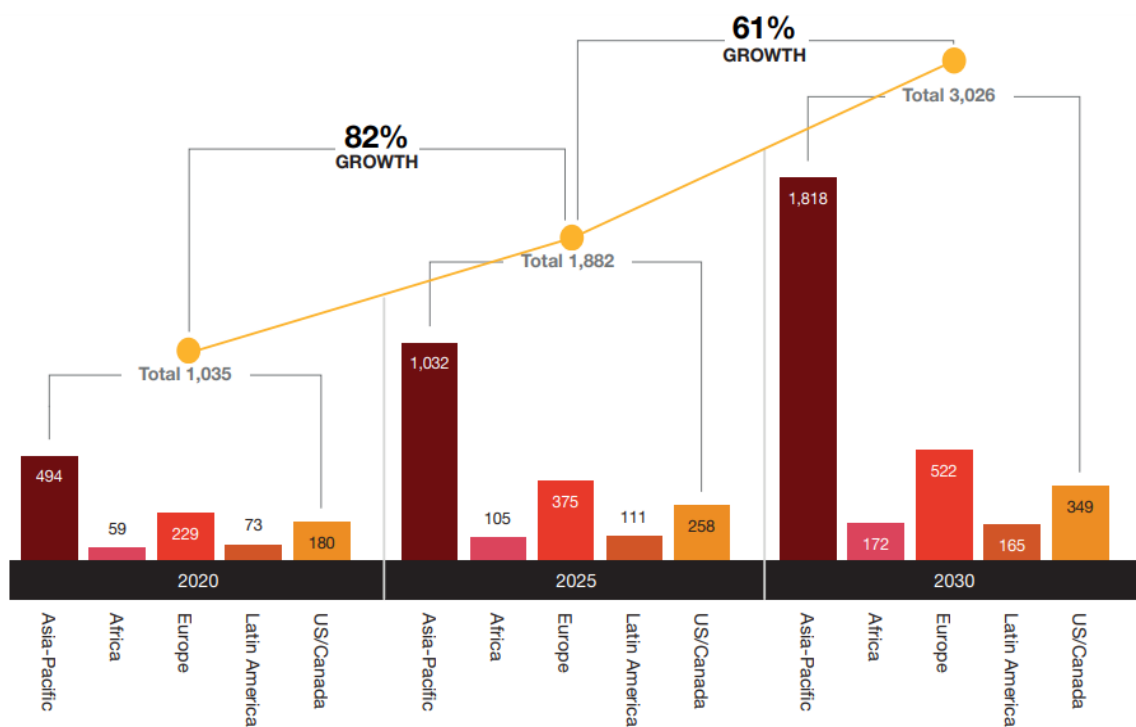

Рис. 1. Прогноз розвитку ринку безготівкових операцій з 2020 до 2030 рр.
Джерело: [4].

Аналітики консалтингової компанії PwC зазначають, що безготівкові платежі зростатимуть в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні, очікується, що в найближчі 5 років – на 109 %, а до 2030 року – ще на 76 %. Ринок також буде активно розвиватися в Африці (очікується зростання на 78% і 64% відповідно) і Європі (кількість платежів збільшиться на 64% до 2025 і на 39% до 2030 року) [2].

Європа – один з найбільш зрілих регіонів на ринку електронної комерції. Євро використовується в якості національної валюти в 19 з 28 держав-членів ЄС, а SEPA (єдина зона платежів в євро) стала загальноєвропейським методом для передачі грошових коштів.

Незважаючи на те що дебетові та кредитні картки є найкращим способом оплати в більшості європейських країн, ринок безготівкових платежів країн ЄС продовжує бути досить різноманітним з точки зору місцевих, альтернативних способів оплати (платіжних систем): ELV, Sofort і GiroPay в Німеччині, iDEAL в країнах Бенілюксу та т. д. Платіжні методи в різних частинах регіону становлять складний набір способів оплати, який варто вивчити до активного входження бізнесу в новий регіон. Наприклад, в Великобританії 92% дорослого населення користуються Інтернетом. PayPal і платежі за допомогою дебетових / кредитних карт є найпоширенішими способами онлайн-платежів в Великобританії. За даними Statista, в 2019 році близько 29% британських споживачів використовували цифрові гаманці для покупок, причому PayPal був найпопулярнішим електронним гаманцем. Інші цифрові гаманці, такі як Apple Pay і Google Pay, використовувала менша частка споживачів.

Швидко набирає популярності серед британських компаній і споживачів такий платіжний метод як Open Banking. Згідно зі статистикою, більше 2,5 мільйони британських користувачів і онлайн-бізнесів вже використовують продукти з підтримкою Open Banking для управління своїми фінансами і оплати онлайн [1].

Німеччина – один з найбільш фрагментованих ринків з точки зору способів здійснення платежів. Німецькі споживачі віддають перевагу дебетовими і кредитними картами (Mastercard, Visa), SEPA Direct Debit, а також альтернативними способами оплати – глобальні та локальні методи, такі як PayPal, Sofort і GiroPay є найбільш популярними альтернативними методами оплати в Німеччині.

Згідно з даними Statista, половина 47-мільйонного населення Іспанії оплачує свої онлайн-покупки за допомогою дебетових або кредитних карт, тоді як трохи більше 40 відсотків вважають за краще використовувати платіжні системи, такі як PayPal, в якості основного способу оплати онлайн [3].

Найпопулярнішими методами здійснення платежів в Бельгії є платіжна система Bancontact, дебетові (Bancontact / Mister Cash) і кредитні картки (Visa, Mastercard, American Express), а також альтернативні способи оплати, такі як PayPal, iDEAL.

Радикальна трансформація ринку електронних платежів включає в себе дві паралельні тенденції. Відбувається еволюційний розвиток платіжних технологій (куди входять миттєві платежі; оплата рахунків і платежі за запитом; цифрові гаманці), а також революційний (це структурні зміни в структурі платежів і в екосистемі – поява так званих пропозицій «купуй зараз, плати потім»; криптовалюта; цифрових валют центральних банків).

Список використаних джерел

1. Европейские платежные системы и популярные методы оплаты в Европе. URL: <https://ecommpay.com/ru/products/payment-methods/payment-systems-in-europe/>
2. Киракасянц А. 6 трендов в платежах от PwC: сколько банки заработают на этом рынке в 2030 году. URL: <https://frankrg.com/44692>

3. Official site of Statista. URL:<https://www.statista.com/>

4. PwC Navigating the payments matrix. Charting a course amid evolution and revolution. Payments 2025 & Beyond. URL: <https://www.pwc.com/gx/en/financial-services/fs-2025/pwc-future-of-payments.pdf>.

*Юрченко Тетяна Ігорівна,
студентка,
науковий керівник:
Артем'єва Інга Олександрівна,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування;
Національна академія статистики, обліку та аудиту*

СИСТЕМА ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В БАНКУ ТА НАПРЯМИ ЇЇ УДОСКОНАЛЕННЯ

Періодичне виникнення кризових ситуацій на різних рівнях світової та національної економіки вимагають від керуючих органів банківських структур створення дієвої системи фінансового контролю, вдосконалення його методів та форм.

Запровадження новітніх методів та форм контролю у банківських структурах зумовлене посиленням боротьби з конкурентами самих банків, утворенням розгалуженої мережі філій, бажанням підвищити продуктивність прийняття рішень керівними органами, необхідністю впровадження нових методів управління ризиками, активами та пасивами банків та іншими чинниками.

Аналіз наукових публікації демонструє, що даній проблемі приділяється незначна увага. Дослідження окремих аспектів зовнішнього та внутрішнього фінансового контролю діяльності банківських структур наявні в наукових працях та підручниках таких вчених, як Бандурка О. М., Гончарук С. М., Даниляк Л. Я., Дікань Л. В., Романів Є. М., Приймак С. В. та інші [3,4,5].

Метою даної роботи є дослідження сутності та структури фінансового контролю в банківських установах та напрями її удосконалення.

Для досягнення зазначеної мети можна поставити такі завдання:

1. Дослідити та узагальнити теоретико-методичні аспекти визначення фінансового контролю в банках;
2. Проаналізувати особливості структури фінансового контролю в банківській установі;
3. Визначити напрями удосконалення фінансового контролю в банківській установі.

Об'єктом дослідження є банківські установи.

Предметом дослідження є теоретичні й організаційно-методичні аспекти фінансового контролю в банківській установі та виявлення напрямків його удосконалення.

Функціонування фінансової системи банків забезпечує фінансовий контроль, який є головною функцією держави. Поняття «фінансовий контроль» являє собою